

ОЦЕНКА НА ШУМОВОТО НАТОВАРВАНЕ В ГРАД ВЕЛИКО ТЪРНОВО ПРЕЗ 2014 ГОДИНА

През 2014 година Регионална здравна инспекция (РЗИ) – Велико Търново извърши мониторинг и изготви оценка на шумовото натоварване в град Велико Търново, причинено от основния източник на шум в урбанизираната среда – **автомобилният транспорт.**

Броят на пунктовете, тяхното разположение и разпределение са определени, съгласно Методиката за определяне на броя, разположението и разпределението на пунктовете за мониторинг на шума, както и периодичността на измерванията и/или изчисленията на шумовите нива, утвърдена от Министъра на здравеопазването, влязла в сила през 2007 година. Осем от пунктовете (44,44%) са разположени в райони с участъци от основни пътища, пет (27,78%) – в райони с промишлени източници на шум и пет (27,78%) – в райони с усилена шумозащита. В районите с усилена шумозащита, два от пунктовете са разположени в жилищни зони и територии с неутежнен акустичен режим, два – до училища и един – до лечебно заведение.

Броят, разположението и разпределението на пунктовете за наблюдение през 2014 година в град Велико Търново са същите, както и през предходната 2013 година – **18 (Приложение 1).**

Мониторингът на шума през 2014 година показва, че от проведените **90** измервания на уличен шум, **74 (82,22%)** са със **стойности над нормите** (42 измервания в пунктове, разположени в райони с интензивен автомобилен трафик при еквивалентно ниво на шума 60 дБ(А), 8 измервания на пунктове с промишлени източници на шум при еквивалентно ниво на шума 70 дБ(А) и 24 измервания – в райони с усилена шумозащита при еквивалентно ниво на шума 45 дБ(А)).

Осредненото еквивалентно ниво на шума е **65,16 дБ(А)**, а броят на преминалите за един час автомобили е **733 (Приложение 2).**

Разпределението на пунктовете по шумови диапазони е следното **(Приложение 3А):**

⇒ В най-високите диапазони: **73 – 77 дБ(А), 78 – 82 дБ(А)** и над **82 дБ(А)** не са измерени нива на шум.

⇒ В шест от пунктовете (както и през 2013 г.) измереният шум е в диапазона **68 – 72 дБ(А).**

⇒ Нива на шума в диапазона **63 – 67 дБ(А)** са регистрирани в седем пункта (с един повече спрямо предходната година).

⇒ В четири пункта са установени нива в интервала **58 – 62 дБ(А)** – с един по-малко в сравнение с 2013 година.

⇒ В най-ниския диапазон (**под 58 дБ(А)**) е регистрирано ниво на шума в един пункт, както през 2013 година.

През 2014 година **най-високи еквивалентни нива** на шума са установени в следните пунктове: №10 (ул. “Магистрална”, срещу МЗ “Победа”) – 72,93 дБ(А) №14 (ул. “Иван Вазов”, до ЦДГ “Пролет”) – 70,40 дБ(А); №13

(ул. “Краков” – 70,17 дБ(А); №4 (ул. “Стефан Стамболов”, срещу старата поща) – 69,70 дБ(А); №1 (кв. “Бузлуджа”, до магазин “Била”) – 68,39 дБ(А) и №18 (ул. “Славянска” – в района на ПМГ) – 68,11 дБ(А).

В четири от пунктовете са измерени **най-ниски** еквивалентни нива на шума – в пункт №17 (ул. “Митрополска” – в района на ПУ “Теодосий Търновски”) – 56,40 дБ(А); в пункт №11 (ул. “Йоновка” №7, пред автомивка) – 60,50 дБ(А); в пункт №9 (ул. “Симеон Велики” №9, над МОЛ) – 60,55 дБ(А) и в пункт №16 (ул. “Освобождение”, до ЦДГ “Евгения Кисимова”) – 60,42 дБ(А).

В сравнение с 2013 година се наблюдава: **намаление** на нивото на шума в 2 пункта – пунктове с №№3 и 8, съответно с 0,6 дБ(А) и 1,08 дБ(А); **задържане** – в пунктове с №№1, 2, 4, 6, 12, 13, 14, 15, 16 и 18; **увеличение** – в пунктове с №№5, 7, 9, 10, 11 и 17, съответно с 1,33 дБ(А), 4,1 дБ(А), 0,75 дБ(А), 4,62 дБ(А), 0,85 дБ(А) и 2,17 дБ(А).

В районите с интензивен автомобилен трафик (натоварени с МПС улици) са разположени 8 от пунктовете за наблюдение в града (с №№ от 1 до 8). В два от тях е регистрирано намаление на нивото на шума – в пункт №3 с 0,6 дБ(А) и в пункт №8 с 1,08 дБ(А) и в два – увеличение (пункт №5 с 1,33 дБ(А) и в пункт №7 с 4,1 дБ(А)); в останалите четири пункта има задържане на нивата на шум. Измерените средногодишни нива на шума в районите с утежнена акустична обстановка са над нормата (60 дБ(А) и се движат в диапазона от 65,30 дБ(А) до 69,70 дБ(А).

В зоните с промишлени източници на шум се наблюдават 5 пункта (27,78% от пунктовете за наблюдение в града) – пунктове от №9 до №13. Задържане на нивото на шума е регистрирано в пункт №12 и пункт №13 и увеличение – в пунктове с №№9, 10 и 11, съответно с 0,75 дБ(А), 4,62 дБ(А) и 0,85 дБ(А). Измерените еквивалентни нива на шума варират от 60,50 дБ(А) до 72,93 дБ(А), като в два от пунктовете надвишават нормата от 70 дБ(А).

Нивата на шума край обектите за усилена шумозащита (детски, учебно-възпитателни и лечебни заведения) се измерват в 5 пункта (27,78% от пунктовете за наблюдение в града) – пунктове от №14 до №18. Спрямо предходната година има задържане на шумовото натоварване в четири от пунктовете (с №№14, 15, 16 и 18) и значително увеличение – в пункт №17 (с 2,17 дБ(А)). Измерените еквивалентни нива на шума **във всички наблюдавани пунктове надвишават** нормата от 45 дБ(А) и варират от 56,40 дБ(А) до 70,40 дБ(А).

В сравнение с предходната 2013 година, обобщеният анализ на резултатите от измерванията на шума през 2014 година, показва следната динамика:

✓ **Запазва се приблизително еднакво осредненото еквивалентно ниво на шума** – 65,16 дБ(А) за 2014 година и 64,26 дБ(А) за 2013 година;

✓ **Запазват се наднормените стойности на измерените еквивалентни шумови нива в районите с интензивен автомобилен трафик и край обектите за усилена шумозащита** (детски, учебно-възпитателни и лечебни заведения);

✓ **Снижават се еквивалентните нива на шума само в 2 пункта** (11,11% от наблюдаваните);

✓ **Задържат** се измерените шумови нива в 10 пункта (55% от наблюдаваните);

✓ **Увеличава** се интензивността на автомобилното движение – от 717 МПС/час на 733 МПС/час.

С писмо с изх. №32-56/29.04.2014 г., Община Велико Търново предостави на РЗИ – Велико Търново информация за планираните и реализирани дейности за оптимизиране на акустичната обстановка в общинския град през 2013 година, които са включени в обобщения доклад до МЗ за шумовото натоварване в наблюдаваните населени места в област Велико Търново.

Оценката на шумовото натоварване в град Велико Търново през 2014 година показва, че неблагоприятната тенденция на измерени високи еквивалентни нива на шума край обектите за усилена шумозащита и в районите с интензивен автомобилен и железопътен трафик, продължава, въпреки, че осредненото еквивалентно ниво на шума се запазва приблизително еднакво с това през 2013 година.